

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 12/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Veronikou Kitovou, Štúrova 20, Košice, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C/469/94 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Co/135/98, sp. zn. 5 Co/75/2006, sp. zn. 3 Co 220/2009 a sp. zn. 3 Co 916/2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C/469/94 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Co/135/98, sp. zn. 5 Co/75/2006 a sp. zn. 3 Co 220/2009.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že na základe žaloby jej právnej predchodkyne [REDAKOVANÉ] (zomrelej [REDAKOVANÉ]) z 29. marca 1994 „o neplatnosť zmlúv“ okresný súd rozsudkom č. k. 19 C/469/94-87 z 25. novembra 1997 určil, že „*dohoda o prevode členských práv a povinností uzavretá medzi žalobkyňou a žalovanou, týkajúca sa 3-izbového družstevného bytu [REDAKOVANÉ] zo dňa 27. 5. 1991 a kúpna zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovanou zo dňa 16. 7. 1991 je neplatná*“. Tento rozsudok krajský súd uznesením č. k. 13 Co/135/98-110 z 27. októbra 1998 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Na pojednávaní konanom 8. februára 2001 okresný súd uznesením pripustil vstup sťažovateľky do predmetného konania na strane žalobkyne.

Aj rozsudkom č. k. 19 C/469/94-198 z 8. novembra 2005 (zrušeným uznesením krajského súdu č. k. 5 Co/75/2006-225 z 21. decembra 2006) a rozsudkom č. k. 19 C/469/1994-355 z 10. marca 2009 (zrušením uznesením krajského súdu č. k. 3 Co/220/2009-381 z 26. februára 2010) okresný súd určil, že uvedená dohoda a kúpna zmluva sú neplatné.

Sťažovateľka poukazujúc na celkové trvanie súdneho konania (21 rokov) v sťažnosti namietala, že v dôsledku nečinnosti, resp. neefektívneho postupu okresného súdu a krajského súdu v ňom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu jej práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajskému súdu navyše vyčítala, že

v rámci doplnenia dokazovania nariadil okresnému súdu zaobstarať dokument (stanovy stavebného bytového družstva), ktorý vôbec neexistoval, čím tiež prispel k predĺženiu tohto konania, ktorého právoplatné ukončenie je vzhľadom na ňou podaný opravný prostriedok v nedohľadne, čo len prehľbuje stav právnej neistoty, v ktorom sa už 1/3 svojho života nachádza.

Sťažovateľka ústavnému súdu v petite navrhla, aby rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo [redacted]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Košice 2 vedenom pod sp. zn. 19 C 469/1994 a postupom Krajského súdu Košice vedenom pod sp. zn. 13 Co 135/98, 5 Co 75/2006 a 3 Co 220/2009 porušené bolo.

Okresnému súdu Košice 2 v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 469/94 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

[redacted]... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 30.000,00 €..., ktoré je Okresný súd Košice 2 povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu Košice 2 ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyňi JUDr. Veronike Kitovej za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR vo výške 939,48 €..“

Dňa 28. augusta 2014 sťažovateľka doručila ústavnému súdu prílohy, z ktorých okrem iného vyplynulo, že okresný súd niekoľko dní pred podaním sťažnosti vo veci meritórne rozhodol ďalším rozsudkom č. k. 19 C/469/1994-586 z 30. júna 2014, ktorým jej žalobu zamietol; predmetný rozsudok prevzala 4. augusta 2014 a 18. augusta 2014 podala proti nemu odvolanie.

Keďže navrhovaný petit v spojení s odôvodnením sťažnosti nezodpovedal reálnemu stavu súdneho konania, ústavný súd listom sp. zn. Rvp 9918/2014 z 11. decembra 2014 vyzval sťažovateľku (prostredníctvom jej právnej zástupkyne, ktorú súčasne upozornil na to,

že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, pozn.) na úpravu predloženej sťažnosti.

Dňa 5. januára 2014 bolo ústavnému súdu doručené doplnenie sťažnosti, z ktorého vyplýva, že o sťažovateľkou podanom odvolaní krajský súd dosiaľ nerozhodol, pričom odvolacie konanie vedie pod sp. zn. 3 Co/916/2014.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd „dosiaľ v konaniach nepostupoval tak, aby to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky ako aj Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Na základe uvedeného sťažovateľka upravila petit takto:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] .. na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Krajského súdu Košice vedenom pod sp. zn. 13 Co 135/98, 5 Co 75/2006 a 3 Co 220/2009 porušené bolo.

Krajskému súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 916/2014 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

[REDAKOVANÉ] .. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30.000,00 €..., ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajskému súdu Košice ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyňi JUDr. Veronike Kitovej za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR vo výške 939,48 €..“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

Ako vyplýva z I. časti odôvodnenia tohto rozhodnutia, okresný súd vo veci samej rozhodol niekoľko dní pred podaním sťažnosti, a to rozsudkom č. k. 19 C/469/1994-586 z 30. júna 2014, proti ktorému podala sťažovateľka 18. augusta 2014 odvolanie.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v čase podania tejto sťažnosti okresný súd už nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľky, pretože rozhodnutím o žalobe sťažovateľky a jeho dorúčením účastníkom konania, ako aj vykonaním procesných úkonov súvisiacich s ňou podaným odvolaním vykonal všetky zákonom predpokladané úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov bolo treba danú vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako takú, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky skončila pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto predloženú sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom

pod sp. zn. 19 C/469/94, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (podobne napr. III. ÚS 248/08, III. ÚS 317/2010, III. ÚS 447/2010, III. ÚS 217/2011).

V prípade, že odvolací súd zruší rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, má sťažovateľka možnosť opätovne podať sťažnosť ústavnému súdu, pri prerokovaní ktorej ústavný súd zhodnotí celý priebeh doterajšieho konania pred ním.

2. Z rovnakého dôvodu ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 13 Co/135/98, sp. zn. 5 Co/75/2006 a sp. zn. 3 Co 220/2009, pretože je zrejmé, že tieto boli právoplatne skončené dávno pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

3. Napokon, ako zjavne neopodstatnenú ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 916/2014 začatom na základe jej odvolania z 18. augusta 2014, pretože toto konanie z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho (5 mesiacov), aby sa vôbec dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 147/04).

V súvislosti s týmto konaním ústavný súd navyše konštatuje, že doplnenie sťažnosti z 3. januára 2015 nebolo podpísané sťažovateľkou, ale len právnu zástupkyňou, ktorá však ústavnému súdu spolu so sťažnosťou z 11. augusta 2014 predložila len splnomocnenie datované „20. 06. 2014“ na zastupovanie sťažovateľky „... vo veci, vedenej na Okresnom súde Košice 2 pod číslom 19 C 469/1994“, a preto ako také ani nezodpovedá obsahu výzvy ústavného súdu sp. zn. Rvp 9918/2014 z 11. decembra 2014.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015